

Müstəqillik tarixində rekord tələbə sayı - 40806

Şəhər universitetlərinin innovasiya və iqtisadi artım mərkəzlərinin transformasiyası gözümüzün önündə baş verir. Şəhər birinci, ikinci əmil bilik iqtisadiyyatının mövcudluğunu təmin edir. Şəhər ilin yerini tutmaq üçün mərkəz bazarına daha bilikli insanlar dəvət olunur. İnsanlar bunu anlayaraq ali təhsil üz tutur.

Müasir dövrdə insan kapitalı fenomeninin əsas tərtibində bir ali təhsilin ləçətan olmasıdır. Bu ləçətanlıq həm də mədəni təhsillə zənginləşmə, sənaye və iqtisadiyyatın inkişafıdır. Sevindirici haldır ki, son 5 ildə Şəhər ilin ölkəmizin universitetlərinin qəbul olunan tələbələrin sayında davamlı artım müəhd olunur. Və cari tədris ilində bu say indiyədək rekord göstəricidir - 40806 tələbə. Son 5 tədris ilində tələbə qəbulunun proqnoz yerində 20,8 faiz, faktiki qəbul olunan tələbələrin sayı isə 21,2 faiz artıb.

Bu faiz təkcə tələbələrin ümumi sayı kimi deyil, həm də ali təhsil müəssisələrinin tələbə qəbulunun keyfiyyət göstəriciləri ilə həmənəngdir.

İkinci cədvəldə də aydın görüldüyü kimi, son 5 ildə I-IV ixtisas qrupları arasında hər biri üzrə və bütövlükdə tələbə qəbulunun keyfiyyət göstəricilərinin nəzərə cəpacaq dərəcədə (18,2 faiz) artım müəhd olunur. Qeyd edək ki, keyfiyyət göstəricisi qəbul imtahanlarında müsabiqə tərtibini ödəyən abituriyentlərin sayına görə müəyyən edilir.

Bu il qəbul imtahanlarında I-IV ixtisas qrupları üzrə 200-dən yuxarı bal toplayanların sayı 38201 nəfərdir. Bu da imtahan iştirakçıları arasında 52,9 faizi deməkdir. Deməli, qəbulun ekvator xətti müsbət dinamika nümayiş etdirir.

300-dən 700-ə davamlı artım...

Son 5 ildə qəbul imtahanlarında 300 baldan çox toplayanların sayı 26,5 faiz, 400 baldan çox toplayanların sayı 35,1 faiz, 500 baldan çox toplayanların sayı 51,5 faiz, 600 baldan çox toplayanların sayı isə 81,3 faiz artıb. Bu isə ali təhsil müəssisələrinin, eləcə də qəbul olunanların orta bal göstəricilərinin artması deməkdir.

Bu ilin qəbul imtahanlarında 3127 nəfər abituriyent 600 baldan yuxarı nəticə göstərib. Həmin göstərici ötən il 2472 nəfər, 2016-cı ildə 2281 nəfər, 2015-ci ildə 2094 nəfər, 2014-cü ildə isə 1725 nəfər olub. Bu tədris ilində 29 nəfər abituriyent 700 bal toplayıb. Ötən il bu göstərici 15 nəfər idi.

Bu dinamikanı həm də son 5 ildə təhsil sistemimizdə aparılan islahatların nəticəsi kimi xarakterizə etmək olar. Belə ki, sözün həqiqi mənasında, son illərdə təhsil sistemimiz kifayət qədər dəyişib, strateji hədəflər müəyyən olunub və XXI əsrin reallığına tam dərk olunub.

Gələcəyin inkişaf motoru - KT

Sırrı deyil ki, KT ixtisaslarına qəbulun keyfiyyəti həm də hər bir ölkənin gələcək inkişafının təminatıdır. Şəhər ilin demirdə ki, 44-cü sənaye inqilabına hazırlanmayanların inkişafı yüksək fazasına əlvida deyirlər. Bəs ölkəmizdə KT ixtisaslarına tələbə qəbulu keyfiyyəti fərqi yarada bilirmi?

2018-2019-cu tədris ili üçün 5 KT ixtisası üzrə tələbə qəbulu proqnozu ümumi tələbə qəbulunun 5,4 faizini təşkil təşkil edib. KT ixtisaslarına ("Kompüter elmi", "Kompüter mühəndisliyi", "İnformasiya texnologiyalar", "Nəqliyyat informasiya təhlükəsizliyi") tələbə qəbulu proqnozu ötən illə müqayisədə 40,2% (707 nəfər) artıb. Belə ki, bu

ixtisaslara qəbul 1759-dan 2466 nəfər yüksəlib.

Bununla yanaşı, "Pedaqoji" ixtisas qrupuna aid olan "İnformatika müəllimliyi" və "Riyaziyyat və informatika müəllimliyi" ixtisasları üzrə tələbə qəbulu proqnozu da artıb. Belə ki, 2017-2018-ci tədris ilində nisbətən artırılıb, bu göstərici 16.6 faiz artaraq 1055 yer təklil edib.

KT ixtisasları üzrə tədrisin ingilis dilində aparıldığı tələbə qəbulu proqnozu da ötən illə müqayisədə 24 faiz artıraraq 465 nəfər təklil edib. Eyni zamanda ali təhsilin magistratura səviyyəsinə KT ixtisasları üzrə tələbə qəbulu proqnozunda ötən illə nisbətən 34.1 faiz artım müəhd olunub.

Maraqlı fakt həmdə ondan ibarətdir ki, 2007-2015-ci illər "Xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramı" çərçivəsində KT ixtisasları üzrə 369 nəfər dünyanı aparıcı universitetlərində təhsil almaq hüququ qazanıb. Onlardan 201 nəfəri məzmunlu (14 nəfər iki dənə təqaüd almaq hüququ qazanıb) məzunlardan 118 nəfər magistratura, 94 nəfər bakalavriat, 3 nəfər doktorantura səviyyəsinə təhsil alıb. 12 nəfər isə Azərbaycanı aparıcı universitetlərində akademik fəaliyyətində maddələndir.

Təhsilin global dili

Dünyada müxtəlif dillərdə ünsiyyət bacarıqları təkcə gündəlik münasibətlərdə deyil, eyni zamanda təhsil-elm məsələlərində də sürətlə genişlənir. Artıq azad bilingual (ikidilli) mühit global təhsilə imkan verən vəzə keçilməz üstünlüyüdür. Xüsusilə də ingilis dilinin təhsil sistemində təsir gücü günbəgün artır. Bəs Azərbaycan ali təhsil müəssisələrində qəbulda tədris ingilis dilində aparılan ixtisaslarda vəziyyət necədir? Yerli və beynəlxalq mərkəz bazarının tələblərinə zərərə ələnəməqlə ölkəmizin ali təhsil müəssisələrinin tədrisi ingilis dilində aparılan ixtisasların sayı 44-dən 57-yə, qəbul yerlərinin sayı isə ötən illə müqayisədə 15 faiz artıb.

Son 3 tədris ilində ingilis dilində tədris olunan ixtisaslara tələbə qəbulunda proqnoz yerlərinin də sayı artıb və xüsusilə də bu ilin tələbə qəbulunda, demək olar ki, məzunlar 100 faizlik nəticə ilə xarici dildə tədrisi seçiblər.

Magistratura cinsə baxmır

Son iki ildə ali təhsil müəssisələrində AMEA-nın magistraturalarına keçirilən qəbul imtahanları üzrə nəticələrin müsbətdir.

Qeyd edək ki, ötən ildə nəzərlənərək magistratura təhsilə almaq istəyənlərin sayında kəskin artım müəhd olunub. Bu artım səbəbləri hesabladığımızda isə təbii ki, cənab Prezidentin sərhəcamə il 2016-cı ildə "Hərbi və zifət və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa edilən dəyişikliklə bilavasitə bəliyədir.

Və nəticədə sevindiricidir

Gələn möhlət hüququnun verilməsində sonrakı rəqəmlər baxaq. Belə ki, 2017-2018-ci tədris ili üçün magistraturaya aparılan qəbulun nəticələrində görən qəbul olunan 6361 magistrdən 3590 nəfəri qız, 2771 nəfəri isə oğlan olub.

Bu, o?lanlar?n say?nda ?vv?lki ill? m?qayis?d? 73.9 faiz art?m dem?kdir. El?c? d? cari ild? faktiki q?bul 6396 n?f?r olub. Onlardan 3242 n?f?ri q?zd?sa, 3154 n?f?ri o?lanlard?r. Y?ni, o?lanlarla q?zlar aras?ndak? k?skin f?rq n?inki azal?b, dem?k olar ki b?rab?rl??ib.

T?hsilin yeni ili

Ad?t?n, ilin n?tic?l?ri h?m d? t?hlil t?rkib ?ç?n yeni f?rs?t?r yarad?r. ?l?lx?sus, davaml? art?m dinamikas?n? saxlamaq daha uza?a baxma?? t?l?b edir. Nec? d?y?rl?r, t?l?b? do?ru. Bir d? ki, universitetin qar??s?nda duran v?zif? t?kc? t?kc?u q?bulun n?tic?si il? bitmir. Bu, sad?c? olaraq, ba?lan??c?d?n silt?hsild? n?tic? qazanmaq h?m d? yeni yana?malar?n davaml? t?tbiqidir. Bir s?zl?, yax?? material ba?lan??c? ?ç?n ?la imkand?r. Bu imkanlar? d?y?rl?ndirm?k is? ali t?hsil m?ssisil?rinin ixtiyar?ndad?r. Yeni t?dris ilin? is? 10 g?nd?n d? az vaxt qal?b.

G?zl?y?k...

["Az?rbaycan" q?zeti](#)